

Arkivsak

Dato 12.12.2024

Saksbehandler Torhild Einstabland,
økonomidir.

Saksframlegg

Styre	Sørlandet sykehus HF	Sakstype	Orienteringssak
Møtedato	12.12.2024		
Sak nr	082-2024		
Sakstittel	Virksomhetsrapport per november 2024		

Forslag til vedtak

- Styret tar virksomhetsrapporten per november 2024 til orientering.
- Styret ber administrerende direktør om å jobbe målrettet videre med økonomisk omstilling, reduksjon av innleie fra vikarbyrå, reduksjon av ventetider og fristbrudd, samt med sykefravær.

Vedlegg til saken

- Vedlegg 1 Virksomhetsrapport HSØ per november 2024 (word)

Kristiansand 10.12.2024

Nina Mevold

Administrerende direktør

1 Bakgrunn for saken

Administrerende direktør vil med dette informere styret om status for virksomheten per november 2024.

2 Saksopplysninger

2.1 Virksomhetsrapport per november 2024

Virksomhetsrapporten dekker status for kvalitet og logistikk, aktivitet, økonomi og HR-relaterede tema.

2.2 «Ventetidsløftet»

Sørlandet sykehus har gjennom høsten redusert gjennomsnittlig ventetid ventende til 91,6 dager i november, noe som er under tallene for 2023. Videre er gjennomsnittlig ventetid avviklet 3,5 dager over måltallet for desember da foretaket fremdeles reduserer langtidsventende.

Kirurgiske fag ved SSA har redusert langtidsventende innen urologi og plastikk-kirurgi ved hjelp av ekstra poliklinikk og innleid vikar, og det er nå færre enn 5 langtids-ventere innen begge disse fagområdene. Innen ortopedi reduseres antall langtids-ventere måned for måned. For pasienter innen ØNH-faget planlegges ytterligere tiltak i 2025 for å redusere volumet av pasienter som har ventet over 365 dager.

I november har helseforetaket innført DIPS Arena og PACS-RIS. Dette har påvirket driften, ved at mange pasientnære medarbeider-grupper har vært tatt ut på kurs, ved at det er hentet ut medarbeidere til selve prosjektet, og det har påvirket medarbeidere i klinikkene under selve innføringen. Redusert aktivitet og økt bruk av årsverk har påvirket økonomien negativt denne måneden.

Det pågår betydelig arbeid i klinikkene for å redusere ventetidene i tråd med oppdrag til utgangen av mai 2025, hvor det er forventet at ventetider ventende og avviklet skal være under 2019-nivå. Analyseavdelingen i Helse Sør-øst har bidratt til alle foretak i regionen med analyser på hvor mange ekstra pasienter som må behandles per fag per uke for at foretakene skal nå målet. Alle fagområder ved SSHF har meldt at man har tilstrekkelig kapasitet, med unntak av ØNH. Innen ØNH vil det være behov for overføring til avtalespesialist og bruk av Helse Sør-Øst-avtaler for å redusere langtids-venterne.

Behovsdrevet poliklinikk er nå igangsatt innen en rekke ulike fagfelt, og det er per 10.12.24 utsendt 1487 skjema hos 1070 unike pasienter. Skjema brukes nå i forskjellige deler av pasientforløpet, både før første konsultasjon og i oppfølging etter behandling/ operasjon/poliklinikk.

Antall skjema utsendt per avd.	
BUA	17
Kirurgi	7
Kvinneklinikken	4
Nevrologi	348
Ortopedi	342
Senter for kreft	27
ØNH	742
Sum	1487

Det er utviklet et dashbord for å følge effekten av tiltaket. Foreløpige tall viser at det er spart 453 timer pasienttid og frigjort 147 timer behandlertid (forutsatt 30 minutter per poliklinikk) noe som utgjør kalkulert CO2 utslipp spart på 3 264 kg. Det gjøres oppmerksom på at disse beregningene også inkluderer bruk av checkware for «Tidlig hjem»- pasienter i BUA (22 pasienter/183 utsendte skjema). Nevrologisk avdeling, som utgjør en stor andel av skjemaene vil ikke spare tid før våren 2025. Det planlegges flere nye forløp: Diabetes type 1, hodepine, urologi, hjerte barn og spisevansker barn,

håndleddsbrudd og skulderprotese.

Det er iverksatt fem TaTidenTilbake-prosjekter, hvorav to rulles videre ut i Helse Sør-Øst pt. SSHF tar initiativ til et nytt forløp innen Øye hvor alle øyeavdelinger i regionen inviteres til deltagelse ved oppstart.

Effektiv poliklinikkdrift er sentralt for å lykkes med kravene i ventetidsløftet og for å redusere fristbrudd. På foretaksnivå er det satt inn et forsterket arbeid i regi av klinikkdirktørene i de somatiske klinikkene, ved at de ukentlig har samarbeidsmøter for å sikre full utnyttelse av poliklinikken i foretaket. Avdelingsledere har gjennomført en workshop med dette tema på administrerende direktørs avdelingsledersamling, og vil følgelig støtte opp om dette arbeidet i hver sin avdeling fremover. Det jobbes sammen om å modernisere poliklinikkdriften i foretaket for å sikre rett pasient hos rett behandler til rett tid i foretaket. Ventetid og fristbrudd vil være gode indikatorer på fremdriften i dette arbeidet.

SSHF ble i Revidert Nasjonalbudsjett 2024 (RNB 2024) tildelt økt basisramme (64,7 mkr) og tilskuddsmidler (19,5 mkr) for å bedre foretakets økonomi og redusere ventelistene. Når det gjelder økt basisramme, har foretaket benyttet disse midlene til å holde ventelistene nede ved å leie inn vikarer fra vikarbyrå. Det er i hovedsak to klinikker som har gjort dette; Klinik for psykisk helse (overleger) og Medisinsk serviceklinikk (radiologer). Foretaket har inntektsført 55 mkr hittil i år fra økt basisramme og 10,1 mkr fra tilskuddsmidler. Det kan henføres 33,8 mkr til innleie fra vikarbyrå, 9,0 mkr til å dekke kostnader til frivillig poliklinikk blant egne ansatte og 1,1 mkr til aktiviteter som er tildelt de ulike klinikkene basert på konkrete søknader. Det er fremdeles en prosess med å tildele ytterligere midler for å nå målene i «ventetidsløftet». Administrerende direktør har som ambisjon å sikre full utnyttelse av midlene i 2024.

2.3 Økonomi – forbedring av driften

Administrerende direktør følger opp klinikkene på å forbedre driften og realisere gevinster. Stabene underbygger arbeidet. Det er en sterk sammenheng mellom det å sikre god pasientbehandling og det å forbedre det økonomiske resultatet. Oppfølging av driften har vært diskutert ukentlig i Foretaksledelsen, hvor fokus har

vært på tiltak med kortsiktig og middels lange gevinster. Det er stor enighet om å tilstrebe optimal utnyttelse av poliklinikkene, fortsette med å bredde aktivitetsstyrt ressursplanlegging (ARP) til alle sengeposter og andre stillingsgrupper, videreutvikle behovsstyrt poliklinikk, oppgaveglidning og TaTidenTilbake. Tillitsvalgte og ledere er omforent om utfordringen og ønsker å jobbe sammen om å videreutvikle eksisterende prosjekter til å forbedre den økonomiske situasjonen for foretaket.

Det er utarbeidet detaljert oversikt for alle klinikkene hvor økt aktivitet og best mulig bruk av årsverk/innleie fra vikarbyrå står i fokus. De viktigste områdene er:

- Forsterket oppfølging av budsjett
- Etablering av Artroseskolen (ORT). Tiltak i «ta tiden tilbake» prosjektet for å sikre riktig behandling til pasient og frigjøre tid fra ortoped.
- Sikre at innmeldte forløp til behovsstyrt poliklinikk blir igangsatt i hht tidsplan.
- Optimalisere driften i poliklinikk;
  - Utnytte all kapasitet mandag til fredag.
  - Øke planleggingshorisonten
  - Involvere og mobilisere merkantilt personell
- Redusere bruk av overtid og ekstrahjelp for alle stillingsgrupper.
- Redusere innleie fra vikarbyrå.
- Videreutvikle lederne (og lederstøtte) til å benytte styringsportalen for å ta gode driftsbeslutninger.
- Pleiefaktor på sengeposter. Optimalisere driften til beste pleiefaktor i løpet av de siste 12 måneder. Inkludere flere sengeposter i aktivitetsstyrt ressursplanlegging (ARP).
- Pleietyngde på sengeposter. Ferdigstille arbeidet med å validere pleiekategorisering av pasienter på sengeposter.
- Kritisk gjennomgang av overtid og bruk av fastvakter på sengeposter og i foretaket.

2.4 Hovedtrekk fra driften

Sørlandet sykehus HF har levert et negativt resultat i november 2024 på 20, mkr, et akkumulert resultat på -71,9 mkr, som gir et negativt budsjettavvik på 141,9 mkr.

Foretaket har i somatikken i november lavere aktivitet på alle omsorgsnivåer sammenlignet med samme periode i fjor; døgnbehandling (-2,8%), dagbehandling (-5,3%) og polikliniske opphold (-14,5%). Akkumulert ligger døgnbehandling (-1,2%) og polikliniske konsultasjoner (-1,7%) lavere enn samme periode i fjor, mens dagbehandling (3,6%) ligger høyere enn samme periode i fjor. Sammenlignet med akkumulert budsjett er avvikene på døgnbehandling, dagbehandling og polikliniske konsultasjoner henholdsvis -3,9%, 1,4 og -5,5%. I psykisk helsevern og rus er veksten i november i døgnbehandlingene liggedøgn negativ for tverrfaglig spesialisert rusbehandling, TSB, (-12%), mens utviklingen for psykisk helsevern voksne, PHV-V, (4,2%) og psykisk helsevern barn og unge, PHV-BU, (74,4%), er

positiv sammenlignet med samme periode i fjor. For poliklinikk er utviklingen positiv for PHV-BU (5,1%), og negativ for PHV-V (-1,9%) og TSB (-7,4%). Innføringen av Dips Arena og Pacs/RIS 9.november, samt nedetid i etterkant av innføringen, har påvirket aktivitetsnivået i november mer enn forventet. Flere fagområder både innenfor somatikk og psykisk helsevern og rus har bemanningsutfordringer som direkte påvirker aktiviteten.

Foretakets fristbruddkostnader (51 mkr) er 1,6 mkr høyere enn budsjett. Kostnader til innleie fra vikarbyrå (119 mkr) ligger akkumulert 36,4 mkr over budsjett, hvor klinikk for psykisk helse (KPH) har det største negative avviket (30 mkr).

I november er det bokført ulike poster i regnskapet som har både positiv og negativ effekt, som også må henføres andre perioder enn denne måned. De største positive postene er avregning sjeldne sykdommer (+15,8 mkr) og kreditering fra Sykehuspartner (4,2 mkr) pga oppdatert avregning for Sectra PACS/RIS. I tillegg har foretaket avsatt for kostnader til Kjøp fra private med 13,3 mkr, samt blitt fakturert for 19,4 mkr i gjestepasientkostnader utover budsjett. Dette henføres i hovedsak til lab/røntgen (6,3 mkr) og somatikk (13,1 mkr). For lab/røntgen utgjør PHV testing (Livmorhalsprogram) 2,9 mkr og enkeltpasienter for særskilt behandling ved OUS det siste halvåret 6,6 mkr (Nye Metoder).

Inntektene er lavere, og kostandene er høyere enn forventet. Basert på denne utviklingen de siste månedene, er prognosen for årets resultat oppdatert til et forventet underskudd på nærmere 90 mkr for 2024.

3 Administrerende direktørs vurderinger

«Ventetidsløftet» følges ukentlig i møte mellom stabs- og klinikkdirektører. Fokus har vært å redusere ventetiden for pasienter som har ventet lengre enn ett år.

Vekstregelen for polikliniske konsultasjoner innenfor psykisk helse viser en positiv utvikling for BUP (17,3 %) og TSB (4,4 %), men en noe negativ utvikling for VOP (-3,7 %). Det jobbes målrettet med aktiviteter innenfor alle pasientgruppene, og målet er at ventelistene skal reduseres i forhold til i fjor og ned mot målene i OBD.

Kommende fristbrudd er ved utgangen av november noe økt på grunn av mindre poliklinikk ved oppgradering av DIPS arena/SECTRA pacs/ris. Det er fremdeles høyest andel innenfor ØNH, Ortopedi og Urologi. Dette er uheldig for pasientene og medfører økte kostnader for foretaket. Det er satt i verk tiltak for å effektivisere driften av poliklinikkene ved prosjektet TaTidenTilbake, i tillegg til søkelys på oppgaveglidning og behovsstyrt poliklinikk.

Det er positivt at oppgraderingen av DIPS arena og Sectra PACS/RIS 8-10 november gikk i henhold til plan.

For driften av foretaket, ser vi redusert aktivitet i ukene etter oppgradering, men i starten av desember er foretaket tilbake på budsjett. Opplæringstid og ekstra ressurser i forkant/etterkant av oppgraderingen har medført betydelig høyere antall netto årsverk.

Foretaket har et ambisiøst budsjett for 2025. Økonomisk omstillingsarbeid, kostnadsreduksjoner og bruk av ny teknologi og logistikk er ledelsesarbeid som krever kompetanse, involverende ledelse og gjennomføringskraft. Administrerende direktør omtaler 2025 som er drifts-år, og beskriver hvordan lederlinjen fra AD selv, via klinikkdirektører, avdelingssjefer og ut til enhetsledere allerede fra januar dette året i enda større grad må rette innsatsen mot å snu utviklingen. Stabsavdelingene skal underbygge arbeidet i klinikkene. Dette fordrer en solid innsats i hver klinikk med å ta ut gevinster i form av spart tid og mer effektiv drift, samt tiltak på tvers av klinikkene. Forsterket arbeid med sykefraværet er et viktig forbedringsområde. Det arbeides videre med verktøy som understøtter klinikkens økonomistyring.

Administrerende direktør inviterer styret til å ta virksomhetsrapport per november 2024 til orientering.